

Erkek Seks İşçilerinin İhtiyaç ve Hakları Bilgilendirme Notu

© NSWP, Aralık 2015

BU yayın, Küresel Seks İşçiliği Projeleri Ağı (Global Network of Sex Work Projects – NSWP) tarafından hazırlanmıştır. Yayının hazırlanması sürecinde, NSWP dünyanın 5 farklı bölgesinde yer alan ve kendisine üye seks işçileri örgütleriyle irtibata geçerek, erkek seks işçilerinin insan hakları durumu, yasaların ve bu yasalar üzerinden hayata geçirilen uygulamaların bu gruptan seks işçilerine etkileri ile ilgili bir danışma süreci yürütmüştür. Bu danışma sürecinin sonucunda elde edilen bilgiler, elinizdeki yayında toplanmıştır.

Elinizdeki yayın, dünyanın her bölgesinden erkek seks işçileri ile gerçekleştirilen görüşmelere dayanmaktadır. Bu yayının hazırlanması sürecinde, dünyanın farklı bölgelerinden erkek seks işçilerinin görüşleri, bugüne dek konu ile ilgili yayınlanmış makaleler, raporlar, bilimsel yayınlar ile çeşitli kurum ve kuruluşların hazırlamış oldukları bilgi notlarından faydalanılmıştır.

Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği, elinizdeki yayında yer alan bütün öneri ve talepleri onaylamaktadır. Bu öneri ve talepler üzerinden savunuculuk çalışmalarını yürüten Kırmızı Şemsiye, küresel seks işçileri hareketiyle ortak bir vizyon içerisinde hareket etmenin önemine inanmaktadır. Bu minvalde, özellikle erkek seks işçilerinin görünmezliğe itilmiş olan insan hakları durumu ile önerilerinin gündeme getirilmesi noktasındaki çalışmalarımızı devam ettirme kararlılığı içerisindeyiz.

İngilizce'den Türkçe'ye Çeviri:

Özge Gökpınar

Tasarım ve Düzelti:

Gülçin Arda

Basım:

Ayrıntı Basımevi
info@ayrintibasimevi.com.tr
0312.395.5590
www.ayrintibasimevi.com.tr

Elinizdeki yayın, Küresel Seks İşçiliği Projeleri Ağı'nın (NSWP) bilgisi dahilinde ve kendilerine danışılarak İngilizce'den Türkçe'ye çevrilmiştir. Yayında yer alan görüşler, NSWP'nin ve dolayısıyla Kırmızı Şemsiye'nin görüşlerini YANSITMAKTADIR.

Bu yayının Türkçe'ye çevirisi, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu Türkiye Temsilciliği'nin finansal desteği ile gerçekleştirilmiştir. Yayın içerisinde yer alan görüşler, hiçbir şekilde finansman sağlayan kuruluşun görüşlerini YANSITMAMAKTADIR.

SEKS İŞÇİLİĞİ PROJELERİ KÜRESEL AĞI (NSWP) BİLGİLENDİRME NOTU

ERKEK SEKS İŞÇİLERİNİN İHTİYAÇ VE HAKLARI

GİRİŐ

Bu bilgilendirme notu erkek seks işçilerinin ihtiyaçları ve haklarına odaklanmak ve bunları vurgulamak amacıyla, NSWP'nin öncelikleri doğrultusunda geliştirilmiştir. Bu bilgilendirme notu, tüm dünyada erkek seks işçilerinin karşılaştığı temel sorunlardan bazılarına genel bir bakış sağlamaktave bu sorunlarla karşılaşmış olan erkekseksi işçisi gruplarının gerçekleştirdiği bazı savunuculuk ve aktivizm faaliyetlerini vurgulamaktadır. Bu metin, erkek seks işçileri ile doğrudan çalışanlar, karar vericiler, programlar oluşturup uygulayanlar için, bu toplumsal grubun çoklu gerçekliklerine ve ihtiyaçlarına yönelik bir anlayış ve farkındalık artışı sağlamak amacıyla tasarlanmıştır. Bu metin ayrıca NSWP üye gruplarına, değişim için taban örgütlülükten küresel forumlara kadar uzanan erkek seks işçilerinin haklarını savunmak ve onların ihtiyaçları üzerine dünya çapında farkındalık yaratmak doğrultusunda buldukları girişimlerde yararlanmaları amacıyla, bir savunuculuk aracı olarak tasarlanmıştır.

Bu metin, erkek seks işçisi grupların farklı gerçekliklerine ve faaliyet gösterdikleri bağlamlara dair bir keşif sunarak başlar. Tartışma, NSWP'nin forumlarında, ağlarında ve 2013 yılında yürütölen çevrimiçi bir araştırmasında da ifade edilmiş olan, erkek seks işçilerinin karşılaştığı belirli sorunlara odaklanarak devam eder. Bu metinde ayrıca, erkek seks işçilerinin kendi haklarını savunmaları ve kendileri için aktivistlik yapmaları amacıyla, NSWP üye gruplarının yaptığı girişimlerden bazı örnekler de yer almaktadır.

FARKLI BİR GRUP OLARAK ERKEK SEKS İŞÇİLERİ

Seks işçiliğinin farklı sektörlerinde çalışan dünya çapında çok sayıda erkek olup bu erkekler homojen bir grup arz etmez. Cinsellik, seks işçiliğinin dışındaki ilişkiler, hedeflenen müşteriler, çalışma

koşulları/şartları ve iltica durumu, HIV statüsü, sosyo-ekonomik arka plan ve/veya madde kullanımı gibi faktörlere göre farklılıklar mevcuttur. Tüm bu koşullar, erkek seks işçilerinin değişen sorunlar / ihtiyaçlara ve bu sorunların üstesinden gelmek için farklı hizmet erişim düzeylerine sahip olduğu anlamına gelmektedir.

Sıklıkla, seks işçiliği yapan erkeklerin gey olduğuna dair bir varsayım yapılmaktadır. Bu, seks işçiliği yapan bazı erkekler için gerçeklik arz etse de, birçok erkek seks işçisi kendini biseksüel ya da heteroseksüel olarak tanımlamaktadır¹. Bu varsayım ve farkındalık noksanlığı, sıklıkla yalnızca erkeklerle seks yapan erkeklere karşı tıbbi ve diğer hizmetlerde hedefli boşluklar olmasına yol açmaktadır. Kadın müşterilere veya partnerlere de sahip olan erkek seks işçileri, her basamaktan tıbbi hizmetlere erişmeye ihtiyaç duyar.

Ayrıca erkek seks işçilerinin hepsinin gey olduğuna dair bir varsayım, verilecek hizmet konusunda bu varsayımdan daha farklı bir cinselliği olduğunu söylemeyi tercih ettiği durumlarda yargılayıcı bir tutumla karşılaşmasına neden olmaktadır. Cinsel farklılıklar hakkında ve cinselliğe dair sorunlar konusunda toplumdaki mevcut genel farkındalık eksikliğinin erkek seks işçilerine genişletilebileceği düşünülmektedir, zira para karşılığında cinsel hizmet vermek konusunda yapılandırılan ek bir hafta, erkek seks işçilerine yönelik ek bir olumsuz yargıya neden olmaktadır. Bu yargı, yalnızca erkek seks işçilerini değil aynı zamanda onların partner ve ailelerini de etkilemekte ve onların tıbbi açıdan ya da diğer hizmetler açısından ihtiyaçlarının tamamen karşılanamaması ile sonuçlanmaktadır. Erkek seks işçilerinin kadın partnerlerinden bazıları, bazen karşılığında yadırganmak korkusuyla, profesyonellere partnerlerinin mesleğini söylemekte çekinceli olabilmekte ve bu da hizmetlere erişim esnasında bir bariyer teşkil etmektedir.

1 Örneğin: "Kendini tanımlama anlamında, soruya yanıt veren 30 erkek seks işçisinden 10'u (33.3%) heteroseksüel olduğunu, 9'u (30%) ise biseksüel olduğunu ifade etmiştir" (Mariño ve diğ., 2003).

Erkek seks işçileri arasındaki farklılık noktalarından bir diğeri de çalıştıkları yerlerdir. Dünya çapında erkek seks işçileri sokaklar ve parklar, tren ve otobüs istasyonları, kamyon parkları, gey barların karanlık odaları gey barlar ve saunalar gibi diğeri ya açık seks yerleri de dahil olmak üzere, birçok farklı ortamlarda çalışmaktadır. Erkek seks işçileri ayrıca genelevler, masaj salonları, karaoke barları ve gogo dans kulüpleri gibi barlarda da çalışmaktadır. Ayrıca, erkek seks işçileri internet veya müşterilerle iletişim kurdukları yeni teknoloji ürünü cihazlar vasıtasıyla, kendi evleri, müşterilerinin evleri ve oteller dışında da çalışabilmektedirler. Çalışma ortamları oldukça farklılık göstermekte bu da erkek seks işçilerinin sağlık hizmetlerine erişimleri, öz örgütlenme emniyet ve kapasiteleri gibi gerçeklikleri açısından belirgin bir fark yaratmaktadır.

Tüm seks işçileri gibi, erkek seks işçileri de ayrıca farklı türde hassasiyetler ve ötekileştirmeler deneyimlemekte ya da iltica, HIV statüsü, sosyo-ekonomik arka plan ve madde kullanımı gibi diğeri faktörler üzerinden kaynaklara erişim sağlayabilmektedir. HIV'in önlenmesi, tedavi ve destek programları gibi odaklı hizmet ve programlarda, erkek seks işçileri arasındaki bu yüksek orandaki farklılıklar çok sık göz ardı edilmektedir; bunlar, erkek seks işçilerinin daha iyi bir şekilde sağlık hakkı, insan hakları ve emek haklarına erişmelerini sağlamak açısından göz önünde tutulmalıdır.

ERKEK SEKS İŞÇİLERİNİN SORUN VE İHTİYAÇLARI

GÖRÜNMEZLİK

Seks işçiliği üzerine tartışmalar, genellikle, yoğunlukla kadın seks işçileri üzerine odaklanılarak, trans seks işçileri üzerine daha az odaklanılarak ve erkek seks işçilerinin ihtiyaçları ve haklarına nispeten çok daha az odaklanılarak yürütülmektedir. Erkek seks işçilerinin sorunları, endişeleri, ihtiyaçları ve taleplerine verilen önem düzeyi, özellikle çalışma, araştırma, makale, medyada yer alma, kamusal tartışmalar ve hukuki ve politika tabanlı tartışmalar ve dünya çapındaki gelişmeleri değerlendirirken, kadın ve trans seks işçilerinininkine kıyasla çok düşüktür. Söz konusu görünürlük eksikliğine katkı sunan çeşitli faktörler bulunmaktadır. İlk olarak, dünya çapında, erkek seks işçileri grubunun, genel olarak seks hizmetinde çalışan grubun küçük bir yüzdesini oluşturduğu düşünülmektedir. Daha önemlisi, ancak, kadına karşı şiddetin ve sömürünün bir türü olarak seks işçiliğinin analizine sahip olanlar tarafından öne sürülen seks işçiliğinin «ideal» söylemine erkek seks işçileri uymadığından genellikle kasıtlı olarak bazı tartışmalarda görünmez haldedirler. Bu açıdan bakıldığında seks işçilerini tasvir eden diğerlerine ek olarak, radikal feminist gruplar, erkek seks işçilerini kasıtlı biçimde tartışmalara dahil etmezler çünkü erkek seks işçileri, 'fuhuş' tan kurtarılıp rehabilite edilmesi gereken kadın mağdur stereotipine uymaz. Erkek seks işçileri, seks işçiliğinin kadının sömürülmesini tetikleyen ataerki sisteme gömülü olduğu düşüncesi ile uyuşmadıklarından, bu söyleme karşı çıkmaktadırlar.

Seks işçiliğinin bu indirgeyici tanımı, erkek seks işçilerinin ihtiyaç ve taleplerini, onları azınlık diye değerlendirip kolayca göz ardı edilebilecek ve radikal feminizmin bir amacı olarak 'fuhuş'²un sonlandırılmasını vurgulamak için bulunulan girişimlerde susturabilecek olup, bu sayede yapısal homofobinin bir biçimi olarak görülebilir.

Erkek seks işçilerinin görünmezliği, erkeklerle seks yapan erkeklerin karşı karşıya kaldığı ek bir hafta ile tetiklenmekte olup, bu da gey ya da biseksüel erkeklerin ve/veya erkek seks işçilerinin kendi hakları için açılma, örgütlenme ve savunuculuk

yapmasını pek çok koşulda zor hale getirmektedir. Bazı koşullarda bu 'açılma' süreci, erkek seks işçilerinin, otoriteler ve kamu görevlileri tarafından damgalanmasına, ayrımcılık görmesine, saldırıya uğramasına yol açmaktadır. Eşcinsellik ve seks işçiliğine yönelik bu çifte damgalama, öz örgütlülüğün önünde güçlü bir engel teşkil ettiği gibi, erkek seks işçilerinin görünmezlik problemine katkıda bulunabilir.³

SEKS İŞÇİLİĞİ VE EŞCİNSELLİK EKSENİNDE TOPLUMSAL/HUKUKİ KOŞULLAR

Hem seks işçiliği doğrudan suç kabul edildiği için hem de daha yaygın olarak seks işçiliği ile ilintili metotların çoğu suç kabul edildiği için, her yerde seks işçilerinin yaptığı gibi, erkek seks işçileri de, kanun dışı çalışmaya zorlanmaktadır. Örneğin, birçok ülkede, seks işçilerinin işini suç kabul

eden ve seks işçilerinin nasıl çalışabileceğini ya da çalışacağını etkileyen, müşteri arama, reklamını yapma ve başkalarıyla çalışma (genellikle genelevleri kapatıcı yasalar kılığında) ve/veya kamusal alanlarda seks yapmayı kriminalize eden yasalar mevcuttur. Ancak erkek seks işçileri için, eşcinselliği yasak sayan veya bu tarz seks biçimini kriminalize eden kanunlar açısından ek bir suçlanma da mevcut olabilir - örneğin, yaklaşık 70 ülkede, eşcinsel ilişki karşıtı kanunlar vardır ve birçok ülke ise doğrudan eşcinselliği suç saymıştır. Erkek seks işçileri bu nedenle seks işçiliği ve/veya eşcinsellik üzerinden göz altına alınıp tutuklanacakları korkusuyla çalışmak zorunda kalmaktadır. Birçok erkek seks işçisi için bu durum ikili bir koşul teşkil etmektedir, bu da onların şiddete açık hale gelmesine, sağlık ve diğer önemli hizmetlere erişim olanaklarının azalmasına yol açarak onların özellikle hayatlarını ve işlerini olumsuz etkileyip savunmasız kalmasına neden olabilecek, daha gizli bir şekilde çalışmalarına yol açar.

Kriminalize edilmenin yanı sıra, erkek seks işçileri hem seks işçilikleri hem de algılanan eşcinsellikleri nedeniyle sosyal damgalanmayla karşı karşıya kalmaktadır. Eşcinselliğin yerel olarak kabul görme ya da damgalanma derecesinin yanı sıra erkek seks işçilerini ve/veya seks işçilerini kriminalize edecek ya da koruyabilecek var olan yasal çerçevelerin derecesi, genellikle erkek seks işçilerinin güvenli çalışma koşullarına, tıbbi ve sosyal hizmetlere ve şiddet olaylarında adalete erişmelerinin önünde engeller yaratarak, onların yaşadığı ayrımcılığın seviyesini etkileyecektir. Bu koşul ayrıca erkeklerle seks yapan erkeklere ve erkek seks işçilerine karşı şiddet uygulayan ya da buna gözyüman yetkililere duyulan korku üzerinden bir korku ortamı yaratarak, erkek seks işçilerine karşı şiddeti körükleyebilir. Ancak, eşcinselliğin, tarih boyunca eşcinsel hakları için yapılan aktivizm ve savunuculuk yoluyla daha çok kabul

görmesinin sağlandığı diğer ülkelerde, erkek seks işçileri, trans ya da natrans kadın meslektaşlarına göre daha az sorunlarla karşılaşabilir ve hatta bazen sosyal açıdan tanınır / kabul edilebilir bir statüye sahip olabilirler.

CİNSEL SAĞLIK VE ÜREME SAĞLIĞI HİZMETLERİNE ERİŞİM

Tüm seks işçileri gibi, erkek seks işçileri de HIV ve diğer cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlara (CYBE) verilen küresel tepkiler açısından önemli bir nüfus olarak görülmektedir. Bu tepkiler, genellikle, madde kullanıcılarının yanı sıra, HIV ile enfekte olmuş olma olasılığının, seks işçilerinde ve erkeklerle seks yapan erkeklerde daha yüksek

olduğunu söyleyen epidemiyolojik verilere dayanmaktadır. Ancak, epidemiyolojik veriler genellikle ayrı kategoriler olarak bu gruplar üzerinde durur bu da aslında özel olarak erkek seks işçilerine dair verilerin bilinmediği anlamına gelmektedir. Sıklıkla erkek seks işçileri, seks işçiliğine ve/veya erkeklerle seks yapan erkeklerle dair genel araştırmalar arasında sınıflandırılmıştır. Özel epidemiyolojik verilerin eksikliği, sağlık ve bazen de erkeklerle seks yapan erkekleri ve seks işçilerini ayrı ayrı ele alan programlar açısından yetersiz veya uygunsuz bir hizmet sunulmasına yol açabilir. Erkek seks işçileri sıklıkla hangi hizmetlere başvuracaklarından emin değildirler ve bu hizmetler erkek seks işçileri olarak kendi ihtiyaçlarına cevap verecek durumda olmadığında ise dışlanmış hissetmektedirler.

Erkek seks işçileri cinsel sağlık ve üreme sağlığı hizmetlerine erişim noktasında sağlık çalışanları tarafından yaygın olarak damgalanma yaşadıklarını bildirmişlerdir. Erkek seks işçilerinin cinsellikleri, ailevi durumları ve çalıştıkları ortamlar da dahil olmak üzere, kendilerine dair gerçeklikler konusunda yanlış anlaşılmaları, onlara karşı yargılayıcı yaklaşımların ve hizmetlere başvurma noktasında onların isteksiz davranmasını tetiklemektedir. Bu damgalama, aynı zamanda HIV' in önlenmesi, HIV tedavisi, bakımı ve desteği almak açısından erkek seks işçilerinin erişimini kısıtlayabilir ve HIV ile yaşayan bazı erkek seks işçileri, ilaçlara ve teşhis sürecine⁴ erişimleri de dahil olmak üzere uygun ve / veya kapsamlı bir tedaviye erişememekten şikayetçidir. Erkek seks işçileri için cinsel sağlık ve üreme sağlığı hizmetlerine erişmenin önünde bir bariyer olan damgalanma, küresel HIV müdahalesine ters düşmekte ve tedaviye erişimleri de dahil olmak üzere dünya çapında pek çok erkek seks işçisinin sağlık haklarına erişimlerini engellemektedir.

4 Tedaviye erişim için seks işçilerinin mücadelesi hakkında daha fazla bilgi için bkz. Tedaviye Erişim Hakkında NSWP Bilgilendirme Notu

Seks işçiliğinin suç sayıldığı pek çok ülkede suç delili olarak polis tarafından kondomlara el konulması, seks işçileri için dünya genelinde bir konudur. Erkek seks işçileri sıklıkla polisin hedefindedir ve kondomların kendilerine karşı kanıt olarak kullanımı ile mücadelede yer almaktadırlar.

ŞİDDET, DEVLET KORUMASI VE ADALETE ERİŞİM

Tüm seks işçileri gibi, erkek seks işçileri de yaygın olarak hem kendilerinin hem de kendileriyle ilişkide olan kişilerin şiddetle karşılaştıklarını ve sıklıkla seks işçilerini korumak yerine onları suçlu sayan adalet sistemleri tarafından bu şiddetin bizatihi

uygulandığını ve/veya göz ardı edildiğini ifade etmişlerdir. Ancak şiddet ve adalete erişim ile ilgili bazı faktörler yalnızca erkek seks işçilerine yöneliktir. Erkek seks işçileri, polis tarafından taciz edildiklerini ve erkek oldukları için kendilerini özellikle hedef alan polis ve diğer devlet yetkililerinin ellerinde çoğu zaman şiddete maruz kaldıklarını ifade etmişlerdir. Genellikle erkek seks işçilerini tutuklama girişimlerinde, kamuyu rahatsız etme, etrafta dolaşma, saldırı, hırsızlık ve madde kullanımı ve uyuşturucu satışı gibi seks işçiliğine özgü olmayan yasalar kullanılmaktadır. Örneğin 2008 yılında New York'ta, cinsel hizmet sağlayan genç erkeklerin genç kadınlara oranla 3 kat daha fazla bir oranda yüzde 81'inde sabıka kaydı olduğu tespit edilmiş ve bu suçlamaların büyük çoğunluğu {fuhuş} ile ilgili olarak yapılmıştır⁵. Seks işçiliği ve/veya eşcinselliğin suç olmadığı koşullarda dahi, tüm dünyada erkek seks işçilerinin bu yasaların kullanılarak tutuklanıp cezalandırılması, onların hala yaşadıkları yerlerdeki yaşadıkları damgalanmalar sebebiyle hedefli şekilde tutuklandıklarını göstermektedir.

Erkek seks işçileri yaygın olarak polis tarafından şiddet gördüklerini bildirmişlerdir. Sosyal damgalanma ve yadırganma, devlet yetkilileri ile son bulmamakta ve erkek seks işçilerinin yaşam biçimlerine karşı bu damgalanmanın mevcut olduğu durumlarda, polis şiddete göz yummak ve bazen de şiddet uygulamak konusunda güçlü bir konumda bulunmaktadır. Birçok farklı ülkede, erkek seks işçileri polisten zulüm gördüğünü ve bu yüzden başkaları tarafından şiddete uğradığı zamanlarda polise ya da diğer devlet temelli aktörlere başvurmadıklarını bildirmiştir. Bu damgalanma, bu nedenle seks işçileri ve erkeklerle seks yapan erkeklere karşı ayrımcılıkta kurumsallaşmış sistemlerden adalete erişimde, erkek seks işçileri için önemli engeller teşkil etmektedir.

Kökleşmiş kadınlık ve erkeklik kavramları, erkekliğin 'normlarında' sapma olarak görülen erkek seks işçilerine karşı şiddeti tetikleyebilir. Cinsel hizmetler karşılığında

para kazanma, tarihte 'sapkın' kadın tarafından gerçekleştirilen bir eylem olarak görülmektedir. Seks işçiliği yapan erkekler bu nedenle, sadece erkeklik 'normlarına' karşı gelmez, aynı zamanda kadınlara özgü sayılan 'fuhuş' alanına bazen başka erkeklerle cinsel hizmet sunarak dahil olarak, sosyal tahayyüle de karşı gelmektedir. Erkek seks işçileri, erkekliğe dair bu normlardan sapmalarına dayalı olarak, önyargı ve damgalanmaya da maruz kalmakta ve bu ayrıca polis şiddeti, çete şiddet ve homofobi ile ilişkili hedefli şiddet eylemleri de dahil olmak üzere birçok türde, şiddete maruz kalmalarına yol açabilir. Seks işçiliği ve eşcinselliği suç sayan yasal çerçeveler yüzünden, erkek seks işçileri, kendilerine karşı yapılan şiddet ve nefret suçlarına karşı savunmasızdırlar. Eşcinsellik ve seks işçiliğinin damgalanması ve kriminalize edilmesi ve yaşam tartları üzerinden erkek seks işçilerine karşı ayrımcılıklar, şiddete maruz kaldıklarında erkek seks işçilerinin bu şiddeti bildirmemesine neden olmakta ve kanunlar tarafından koruma altına alınmış temel haklarına erişmeden, yaşadıkları hak ihlallerine bir başlarına katlanmak durumunda kalmaktadırlar.

ERKEK SEKS İŞÇİLERİNİN HAKLARI İÇİN GRUPLARI ÖRGÜTLEMELERİ VE SAVUNUCULUK

Bu metin boyunca verilen örnekler erkek seks işçilerinin sağlığa, çalışma ve insan haklarına tam erişim sağlaması ve bundan yararlanmasını talep eden ve bu anlamda örgütlenen NSWP üye grupları üzerinden sağlanmıştır. Bu örnekler, sadece var olan örneklerden birkaçıdır. Tüm dünyada erkek seks işçileri seslerini duyurmak için grup olarak tabandan örgütlenmiş ve ihtiyaçları ve hakları hakkında konuşmaya devam etmektedirler ve bu sesler artık uluslararası düzeyde duyulmaktadır. Seks işçiliğinin ve/veya eşcinselliğin kriminalize edilmesi ve/veya damgalanması, birçok erkek seks

işçisinin alenen konuşmasını engellemesine rağmen, bazı erkek seks işçileri, seks işçileri hak hareketinin kamuya mal olan önemli figürleri olmuştur. Erkek seks işçisi grupları tarafından desteklenen, bu kilit sözcüler, erkek seks işçilerinin ihtiyaçlarına ışık tutmuş ve daha fazla insan haklarına erişim sağlanmasını talep etmişlerdir.

Erkek seks işçileri grupları sık sık LGBTQ hareketi de dahil olmak üzere, diğer ötekileştirilmiş grupların hakları hareketleri ile birlikte, seks işçisi hakları hareketini ön plana getirenlerden olmuşlardır. LGBTQ, eşcinsel hakları hareketi ve HIV'den etkilenen kilit toplulukların hareketleri de dahil olmak üzere diğer gruplar ile erkek seks işçisi grupları arasındaki çakışma, erkek seks işçilerinin, daha geniş anlamdaki seks işçisi hareketinin görünürlüğünü, birçok kilit forumlar, tartışmalar ve münazaralarda daha da güçlendirmiş anlamına gelmektedir. Seks işçisi hakları hareketinde, erkek seks işçilerinin görünürlüğü, 'fuhuş'un, ayrılmaz şekilde kadınların baskılanması ve sömürülmesiyle bağlantılı olduğu fikrine meydan okunmasına yardımcı olmuş, tartışmanın seks işçisinin ne ve kim olduğuna dair kamusal tahayyüldeki stereotiplerden ayrıştırılmasına vesile olmuştur.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Tüm seks işçileriyle birlikte, dünya çapındaki tüm erkek seks işçileri, seks işçilerinin sağlık hakkına tam erişim sağlaması, çalışma ve insan haklarından tam olarak yararlanmalarının gerçekleşmesi umuduyla aktivizm ve savunuculuk yoluyla normlara, mitlere ve klişelere meydan okumaya devam etmektedirler. Bu metnin, erkek seks işçilerinin ihtiyaç ve haklarını vurgulayarak bu savunuculuğa katkı sağlaması ve NSWP üyesi gruplar, karar vericiler, erkek seks işçilerine yönelik programlar tasarlayıp uygulayanlar ve erkek seks işçisi grupların girişimlerine destek sağlamak isteyen organizasyonlar için değerli bir kaynak teşkil etmesi umulmaktadır. Erkek seks işçisi grupların girişimlerine destek sağlamak isteyen bu gruplar, kişiler ve organizasyonlar için aşağıda bazı öneriler sunulmaktadır:

Politika yapıcılar ve program üreticiler için öneriler

- Seks işçiliğini ve eşcinselliği yasal hale getirmeye çalışan seks işçilerinin çağrısına destek vermek
- Seks işinin her cinsiyette insan için olduğunun kavranmasını ve seks işçiliğinin kadına yönelik şiddet olduğu argümanından etkilenen herhangi bir politikanın üretilmemesini sağlamak
- Erkek seks işçilerine karşı şiddetin söz konusu olduğu durumlarda, erkek seks işçilerinin hukuk ve adalet koruması için tam erişime sahip olduğundan emin olmak
- Uygun bir HIV önleme, tedavi, bakım ve destek hizmeti de dahil olmak üzere, erkek seks işçilerinin ihtiyaçlarına cevap veren hizmetlerin, hak temelli bir yaklaşımla tasarlanıp sunulmasını sağlamak için duydukları özel ihtiyaç doğrultusunda erkek seks işçileriyle beraber çalışmak

Fon Veren Kuruluşlara Öneriler

- Haklarından yararlanmak adına aktivizm ve savunuculuk yapan erkek seks işçisi gruplara fon sağlamak
- HIV' in önlemesi için sağlanan fonların, erkek seks işçilerinin özel ihtiyaçlarını dikkate almasını sağlamak ve bu ihtiyaçların tam olarak erkeklerle seks yapan erkekleri hedef alan programları veya genel seks işçisi programları üzerinden karşılandığı varsayımda bulunmamak

Erkek seks işçileriyle doğrudan çalışanlara tavsiyeler

- Erkek seks işçileri grubunun farklılıklarına saygı göstermek ve hizmetlerin tüm erkek seks işçiliği gerçekliklerine ve ihtiyaçlarına hitap etmesini sağlamak
- Sağlanan tüm hizmetlerde erkek seks işçilerine öz-örgütlenme ve harekete geçme fırsatı sağlandığından emin olmak

ERKEK SEKS İŞÇİSİ ÖRGÜTLERİNİN AKTİVİZM VE SAVUNUCULUK BAŞARILARI

SAĞLIĞA ERİŞİM:

Star-Star, Makedonya

<http://starsexwork.org>

Star-Star seks işçileri tarafından Makedonya'da 2008 yılında kurulmuş ve seks işçilerinin hakları için mücadele konusunda oldukça aktif olmuştur. Bu kolektif tüm seks işçilerini kapsasa da, savunuculuk girişimlerinin büyük bir kısmı erkek seks işçilerinin sağlık hizmetlerine erişimine odaklanmıştır.

Eşcinsellik ve seks işçiliği ile ilgili damgalamalar nedeniyle, erkek seks işçileri sosyal hayatın birçok alanında, görülmeyen bir dışlanma, sistematik şiddet ve eşitsiz muameleye maruz kalmaktadır. Tıbbi hizmet merkezlerinde, bu çoklu damgalanma, genellikle kendini yargılayıcı ve kötü niyetli tutumlarda, gizlilik hakkının ihlalinde veya tıbbi hizmet sunmanın reddedilmesinde kendini göstermektedir.

Star-Star üyeleri tarafından daha önce bildirildiği üzere, tıbbi kliniklerde görülen erkek seks işçilerine karşı hassasiyet ve tedavi sunma eksikliği ve tıbbi personelin ayrımcı tutumları, genellikle erkek seks işçilerinin düzenli olarak HIV testi yaptırmasını engellemekte ve hatta HIV tanısı kesinleşmiş olanlar arasında tedavi görme ve tedaviye devam etme konusunda motivasyon kaybına yol açmaktadır.

2013 yılında, Star-Star erkek ve trans seks işçileri için, erkek ve trans seks işçileri tarafından tasarlanmış olan bir projeye başlamıştır.

Bu proje, uzman hekimler, pratisyen hekimler ve ötekileştirilmiş toplulukların üyelerine HIV ile ilgili hizmetler sunan tıbbi kliniklerinde çalışan hemşireler dahil olmak üzere sağlık çalışanları için hassasiyet eğitimi verilmesi hususunda, seks işçisi grup üyelerinin harekete geçirilmesini ve bu süreçte yer almasını sağlamayı amaçlamaktadır. Erkek ve trans seks işçileri tarafından yönetilen ve güvenilir tıbbi uzmanlar ve insan hakları aktivistleri tarafından kolaylaştırıcılık sağlanan bu eğitimler, erkek seks işçileri, translar ve seks işçilerinin insan hakları, tıbbi ortamlarda yaşadıkları ayrımcılık, seks işçilerinin zorla dayatılmayan HIV hizmetlerine ulaşmalarını sağlama ve bunu kolaylaştırma konusunda tıbbi personelin oynadığı rol, en hassas gruptan

hastaların gizliliğine ve insanlık onuruna saygı gösterilmesinin sağlanması, vb. konulara odaklanmıştır.

Tüm eğitim oturumlarının tamamlanmasının ardından, Star-Star üyeleri (Saygılı ve yargılayıcı olmayan bir şekilde seks işçileri için HIV ile ilgili hizmetler sunan) 'Kardeş Sağlık Merkezleri' ne online kayıt sistemini⁶ meydana getirmişler ve bunu kendi web sitesinde yükleyip, üyeleri arasında yaygınlaştırmışlardır.

Projenin diğer bir amacı, erkek seks işçilerinin ve onların müşterilerinin, HIV konusunda duyarlı sosyal danışmanlar tarafından sunulan HIV danışmanlığı ve hızlı testlere erişmelerini sağlamaktır. Sosyal çalışmalar sırasında, hem çoğunluğu erkeklerle seks yapan erkek seks işçilerinin hem de müşterilerinin HIV hizmetlerine erişimleri sağlanmaktadır. Sonunda, projenin temelleri ve başarıları, ikincil basamak sağlık hizmetinin gelişmesini sağlamayı amaçlayan, HIV' le bağlantılı hizmetlere erişimlerinde erkek seks işçilerinin önlerine koyulan engeller ve müdahaleleri gözler önüne seren kısa bir savunuculuk videosunda yeniden değinilecektir. Video, online platforma yüklenecek ve tıbbi uzmanlar ve devlet görevlileri de dahil olmak üzere, kamuya paylaşılacaktır.

6

Bkz. <http://starsexwork.files.wordpress.com/2013/12/registar-v02.pdf>

ÖRGÜTLENME VE ZARAR AZALTMA

HOOK Online, ABD

<http://hook-online.com>

HOOK Online New York, ABD merkezli erkek seks işçilerine yönelik bir projedir. Erkek seks işçileri tarafından kurulan ve yönetilen HOOK Online, örgütlenme oluşturarak, bilgi paylaşımı yaparak ve sağlık, finans ve zarar azaltma konusunda bilgilere online olarak kolayca erişim sağlanmasına yardımcı olarak erkek seks işçilerinin güvenliğini artırmayı ve aynı zamanda RENT-U programı aracılığıyla erkek seks işçileri için bir dizi kurs sunmayı hedeflemektedir.

Kuzey Amerika ve birçok yüksek gelirli ülkede, çok sayıda erkek seks işçisi müşterileri ile iletişim kurmak amacıyla online platformları kullanmaktadır. Bu erkek seks işçilerine ulaşmak için, HOOK Online madde kullanımında zararların azaltılması, ya da tutuklamaların nasıl önlenebileceği de dahil olmak üzere, güvenlik hakkında ipuçları gibi çeşitli bölümlere sahip bir web sitesi geliştirmiştir. Program aynı zamanda yetkili bir sosyal hizmet uzmanı ile düzenli olarak çevrimiçi sohbetler de sunmaktadır.

HOOK Online'ın sağladığı başka bir olanak ise, seks işinin farklı sektörlerinden erkek seks işçileri ile düzenli görüşmeler içeren bölümdür. Kendi hikayelerini anlatarak, erkek seks işçileri, seks işçilerini temsiliyetsiz mağdurlar olarak gösteren söylemlerden kendilerini sıyırmaktadırlar.

HOOK Online, online programında erkek seks işçileri için kurslar da sunmuştur. Bu kurslar öz savunma, finans ve mesleki gelişim gibi birçok alanı kapsar. Bu kurslar eğitimin yanı sıra erkek seks işçileri için, bir araya gelip karşılaştıkları damgalanma ve yalnızlıklarından uzaklaşma sağlayarak güvenli bir alan sunmaktadırlar.

KAYNAKLAR

- Conner, B.M., 2012, "Men at Work: Male Sex Workers, HIV and the Law" in Research for Sex Work 13, <http://www.nswp.org/sites/nswp.org/files/R4SW%2013%20-%20Male%20Sex%20Workers,%20HIV%20and%20the%20Law.pdf>
- Mariño, R., Minichiello, V. & Disogra, C., 2003, "Male Sex Workers in Córdoba, Argentina: Sociodemographic Characteristics and Sex Work Experiences" in Revista Panamericana de Salud Pública 13(5), pp. 311-9, <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/12831435>
- Schaffauser, T., 2012, "Are Male Sex Workers Really Better Off?", <http://thierryschaffauser.wordpress.com/2012/07/16/are-male-sex-workers-really-better-off/>
- Stop Demand Foundation, n.d., websitesi <http://www.stopdemand.org/wawcs0153445/HOME.html>

